

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr._____

din _____
Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și
completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRÂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 39-XIII din 07 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 59-61, art. 201), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2:

alineatul (6) după cuvintele „în caz de demisie” se completează cu cuvintele „,ridicare a mandatului, incompatibilitate,”;

... se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Ridicarea mandatului de deputat are loc în caz de:

a) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz a depunerii acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

b) stabilire prin actul de constatare rămas definitiv, a încheiierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

c) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”;

la alineatul (7) după cuvintele „caz de demisie” se completează cu cuvintele „, ridicare a mandatului, incompatibilitate,”;

se completează cu alineatul (8¹) cu următorul cuprins:

„(8¹) În cazurile menționate la alineatul (6¹), la cererea Centrului Național de Integritate, ridicarea mandatului se hotărăște de Parlament cu votul majorității deputaților aleși.”.

2. La articolul 5 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care deputatul care se află în unul din cazurile de incompatibilitate nu a respectat condițiile menționate la alin.(1), după expirarea acestui termen mandatul acestuia încetează de drept.”

3. La articolul 7 alineatul (4) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

Art. II. - Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire al Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 8, art.86), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 17 litera g) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. Articolul 19 la alineatul (1):

litera d) se completează în final cu cuvintele „, stabilită prin act de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele e) - g) cu următorul cuprins:

„e) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

f) stabilire prin actul de constatare rămas definitiv, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, a luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

g) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. III. – Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art.63), cu modificările ulterioare se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 8. Incompatibilități și interdicții**”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Funcția de judecător este incompatibilă cu:

a) orice altă funcție/activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație;

b) mandatul de deputat în Parlament sau consilier în autoritatea administrației publice locale;

c) activitatea de întreprinzător desfășurată personal sau prin intermediul unui terț;

d) calitatea de membru al organului de conducere al unei organizații comerciale.”;

se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) Judecătorului îi este interzis:

a) să dea consultații scrise sau verbale în probleme litigioase;

b) să fie membru al unui partid politic sau să desfășoare orice activitate cu caracter politic, inclusiv pe perioada detașării din funcție.”.

2. Articolul 9 alineatul (6):

litera h) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”;

litera i) se abrogă.

3. La articolul 15 alineatul (1):

litera g) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”;

litera h) se abrogă.

4. La articolul 22 alineatul (1) litera g) se abrogă.

5. La articolul 25 alineatul (1) se completează cu literele g¹) - g³) cu următorul cuprins:

„g¹) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului depunerii acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

g²) stabilirii prin actul de constatare rămas definitiv, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

g³) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. IV. – Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56–57, art. 624), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 23:

la alineatul (6²) cuvintele „Membrii Consiliului” se substituie cu cuvintele „Guvernatorul, viceguvernatorii și membrii Consiliului”;

la alineatul (7) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 27 alineatul (1):

la litera e) cuvintele „, sau au încheiat un act juridic” se substituie cu cuvintele „, au încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, au luat sau participat la luarea unei decizii”;

se completează cu literele g) și h) cu următorul cuprins:

„g) nu au depus declarația de avere și interese personale sau au refuzat depunerea acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

h) s-a dispus de instanța de judecată prin hotărîre definitivă confiscarea averii cu caracter nejustificat.”.

Art. V. - Articolul 22 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 78-81, art. 199), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

alineatul (5) se completează cu litera i¹) cu următorul cuprins:

„i¹) la solicitarea Centrului Național de Integritate în privința persoanei supuse controlului;”;

alineatul (7) se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) furnizarea către Centrul Național de Integritate a informației necesare pentru realizarea atribuțiilor acesteia.”.

Art. VI. - Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 65), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (3):

literele e) și f) se abrogă;

la litera g) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate și declarațiile de” se substituie cu cuvintele „de avere și”.

2. La articolul 11:

alineatul (1) se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) să depună în condițiile legii, declarație de avere și interese personale;

g) să respecte prevederile legale privind conflictul de interes și regimul juridic al incompatibilităților și restricțiilor.”;

la alineatul (2), cuvântul „restricțiile” se substituie cu cuvintele „incompatibilitățile și interdicțiile”.

3. Articolul 12 alineatul (2):

la litera a) cuvintele „, sau au încheiat un act juridic” se substituie cu cuvintele „, au încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, au luat sau participat la

luarea unei decizii”;

se completează cu literele b¹) și b²) cu următorul cuprins:

„b¹) în caz de nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau de refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

b²) în caz de dispunere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. VII. – Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.183-186, art.654), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 18 alineatul (7) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. Articolul 20 se completează cu alineatele 15) -18) cu următorul cuprins:

„15) în cazul stabilirii prin actul de constatare rămas definitiv a stării de incompatibilitate;

16) în cazul stabilirii prin actul de constatare rămas definitiv a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

17) în cazul nedepunerii de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

18) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

3. Se completează cu articolul 22¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 22¹. Incompatibilitățile și interdicțiile colaboratorilor sistemului penitenciar

(1) Calitatea de colaborator al sistemului penitenciar este incompatibilă cu:

a) o altă funcție/activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;

b) activitatea de întreprinzător desfășurată personal sau prin intermediul unui terț;

c) calitatea de membru al organului de conducere al unei societăți comerciale.

(2) Colaboratorului sistemului penitenciar îi este interzis:

a) să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;

b) să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, unor asociații obștești, inclusiv sindicale, și comunități religioase;

c) să fie membru al unui partid politic sau să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea acestuia și să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică.”.

Art. VIII. – Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 81, art. 667), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 17 alineatul (3) propoziția a doua se completează în final cu cuvintele „și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică”.

2. La articolul 20 alineatul (2):

la litera e) cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „,încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea deciziei”;

se completează cu literele g) și h) cu următorul cuprins:

„g) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz a depunerii acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

h) dispunere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. IX. - Articolul 4² din Legea nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 50–51, art. 366), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Director general, directorii Consiliului de administrație dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.”;

la alineatul (6):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) condamnării prin hotărîre irevocabilă a instanței de judecată pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție;”;

la litera e) cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „,încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe un unui act juridic, luarea sau participarea la luarea deciziei”;

se completează cu literele g) și h) cu următorul cuprins:

„g) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului depunerii acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

h) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. X. - Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art.318), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6:

alineatul (2³) se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) Centrului Național de Integritate, pentru realizarea atribuțiilor acesteia, în condițiile contractului încheiat”;

la alineatul (2⁴) sintagma „la alin. (2³) lit. b)-d)” se substituie cu sintagma „la alin. (2³) lit. b)-d) și i)”.

3. La articolul 8:

alineatul (3) după cuvintele „organele fiscale” se completează cu cuvintele „Centrul Național de Integritate”.

Art. XI. - Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117–126 BIS, art. 91), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 13¹ cu următorul cuprins:

„Art.13¹. - Președinte, vicepreședinte, membru al Consiliului de administrației dețin funcții de demnitate publică prin numire.”.

2. Articolul 15 alineatul (1):

la litera b¹) cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe un unui act juridic, luarea sau participarea la luarea deciziei”;

litera c) se completează în final cu cuvintele „, constatare prin actul de constatare, rămas definitiv”;

se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) nu a depus declarația de avere și interese personale sau a refuzat depunerea acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

f) instanța de judecată prin hotărâre definitivă a dispus confiscarea averii cu caracter nejustificat.”.

3. La articolul 27 alineatul (2) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

Art. XII. – Articolul 45 din Legea nr. 489-XIV din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Președintele Casei Naționale este persoană cu funcție de demnitate publică.”.

Art. XIII. – Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 156, art. 764), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 13 alineatul (1) propoziția a doua „în caz de emitere/adoptare de către acesta a unui act administrativ sau încheiere a unui act juridic cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes ori în caz de aflare în incompatibilitate, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv” se substituie cu textul „în cazul:

a) stabilirii prin actul de constatare rămas definitiv a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

b) aflării în stare de incompatibilitate, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;

c) nedepunerii de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

d) dispunerii de instanța de judecată prin hotărâre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

2. La articolul 14 alineatul (8) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

Art. XIV. - Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 5:

la alineatul (2):

litera c) se completează cu cuvintele „, fapt, constatat prin act de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele c¹) – c³) cu următorul cuprins:

„c¹) stabilire prin act de constare rămas definitiv a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

c²) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

c³) dispunere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”;

la alineatul (3) sintagma „la alin. (2) lit. c,” se completează cu literele „c¹) – c³)”;

la alineatul (3¹) cuvintele „persoanele interesate, cu prezentarea actelor confirmative în acest sens” se substituie cu cuvintele „Centrului Național de Integritate”;

la alinătele (4) și (5):

litera a) se completează cu cuvintele „, fapt constatat prin act de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele a¹) – a³) cu următorul cuprins:

„a¹) stabilire prin act de constare rămas definitiv a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

a²) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

a³) dispunere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”;

la alineatul (7) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 7 alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) exercitarea altei funcții de demnitate publică.”.

3. Articolul 8:

la alineatul (2) cuvintele „Comisiei Naționale” se substituie cu cuvintele „Centrului Național”;

la alineatul (3) cuvintele „Comisiei Naționale” se substituie cu cuvintele „Centrului Național”.

Art. XV. – La articolul 5 litera d¹) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„d¹) Centrul Național de Integritate – în condițiile Legii cu privire la Centrul Național de Integritate;”.

Art. XVI. - Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 106–108, art. 765), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 6. Incompatibilități și interdicții**”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Funcția de colaborator al serviciului vamal este incompatibilă cu:

a) o altă funcție/activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;

b) activitatea de întreprinzător exercitată personal sau prin intermediul unui terț;

c) calitatea de membru al organului de conducere al unei organizații comerciale, cu excepția cazurilor indicate la art.19;

d) calitatea de împuternicit sau reprezentant al unui terț în organul vamal.”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Colaboratorului vamal îi este interzis:

a) să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele tehnice, materiale și de asigurare informațională, mijloacele financiare, alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;

b) să primească de la persoane fizice sau juridice daruri, remunerații, împrumuturi, servicii, mijloace pentru plata odihnei, distracțiilor, cheltuielilor de transport și alte recompense legate de exercitarea obligațiilor de serviciu;

c) să plece în deplasări de serviciu în străinătate din contul unor persoane fizice și juridice, cu excepția deplasărilor efectuate în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte sau cu acordurile mutuale interstatale, sau cu acordurile autorităților publice cu organizații internaționale;

d) să facă uz de serviciu în interesul unor partide, asociații obștești, inclusiv religioase.”.

2. La articolul 15 alineatul (1) litera g) cuvintele „cu privirea la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interes personale”.

3. Articolul 43 alineatul (2):

litera h¹) va avea următorul cuprins:

„h¹) în cazul stabilirii prin act de constare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unor persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;”;

se completează cu literele h²) – h⁴) cu următorul cuprins:

„h²) în caz de incompatibilitate, stabilită prin actul de constatare, rămas definitiv;

h³) în cazul nedepunerii declarației de avere și interes personale sau refuzului de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

h⁴) în cazul dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XVII. – Codul penal al Republicii Moldova Legea nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195) cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 330¹ în titlu și în dispoziții, cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interes personale”;

la alineatul (3) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interes personale”.

2. Articolul 352¹ din alineatul unic devine alineatul (1);
se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:
„(2) Includerea intenționată a unor date incomplete sau false, neincluderea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale,
se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 pînă la 600 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 1 an în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.”.

Art. XVIII. – Legea nr. 1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 209–211, art. 683), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (3) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 16:
titlul va avea următorul cuprins:
„**Articolul 16. Incompatibilități și interdicții**”;
alineatul (2) va avea următorul cuprins:
„(2) Calitatea de angajat al Centrului este incompatibilă cu:
a) o altă funcție/activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;
b) activitate de întreprinzător desfășurată personal sau prin intermediul unui terț;
c) calitatea de membru al organului de conducere al unei societăți comerciale;
d) calitatea de imputernicit sau reprezentant unui terț în organele Centrului.”;
se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:
„(2) Angajatului Centrului îi este interzis:
a) să utilizeze în alte scopuri decît cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;
b) să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, unor asociații obștești, inclusiv sindicale, și comunități religioase;
c) să fie membru al unui partid politic sau să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea acestuia, să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică.”.

1. Articolul 34 alineatul (2):
la litera m) cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „încheierea directă sau prin intermediul unei terțe persoane a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii”;
se completează cu literele m¹) – m³) cu următorul cuprins:
„m¹) în caz de constatare prin actul de constatare râmas definitiv a încălcării prevederilor art. 16 alin. (2) și (3);
m²) în cazul nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;
m³) în cazul dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XIX. –La articolul 269 alineatul (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122 – XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, sintagma „art. 243, 279 și 324–335” se substitue cu sintagma „art. 243, 279, 324–335 și 352¹ alin. (2)”.

Art. XX. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), cu modificările ulterioare, se completează cu Capitolul XXII¹ cu următorul cuprins:

„ **B.¹ PROCEDURA DE CONFISCARE A AVERII CU CARACTER NEJUSTIFICAT ÎN FOLOSUL STATULUI**

Capitolul XXII¹

**PROCEDURA DE CONFISCARE A AVERII CU CARACTER NEJUSTIFICAT
ÎN FOLOSUL STATULUI**

Articolul 278¹. Acțiunea privind confiscarea averii cu caracter nejustificat

(1) Cererea privind confiscarea averii cu caracter nejustificat se depune la judecătoria în a cărei circumșcripție își are domiciliul persoana a cărei avere este solicitată de a fi confiscată.

(2) Cererea este depusă de Centrul Național de Integritate și trebuie să respecte prevederile art. 166.

Articolul 278². Examinarea cererii

(1) Cererea privind confiscarea averii cu caracter nejustificat se judecă în instanță după regulile generale de examinare a acțiunilor civile, cu excepțiile stabilite de prezentul Capitol.

(2) Cererea privind confiscarea averii cu caracter nejustificat se examinează de instanță judecătoarească cu citarea obligatorie a reprezentantului Centrului Național de Integritate și persoanei a cărei avere este solicitată de a fi confiscată și/sau reprezentantului acesteia.”.

Art. XXI. – Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 125-129, art. 663), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 82 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Președinte Academiei de Științe a Moldovei este persoană cu funcție de demnitate publică.”.

2. Articolul 83 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Prim-vicepreședinte și vicepreședinte Academiei de Științe a Moldovei sunt persoane cu funcții de demnitate publică.”.

3. La articolul 84, alineatul (1) se completează cu textul „Secretarul științific general al Academiei de Științe a Moldovei este persoană cu funcție de demnitate publică.”.

4. La articolul 93, alineatul (4) se completează cu propoziția „Funcțiile de președinte, vicepreședinte și secretar științific al Consiliului Național sunt funcții de demnitate publică.”.

Art. XXII. – Articolul 8 alineatul (1) din Legea Serviciului de Stat de Curieri Speciali nr. 402-XV din 2 decembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 1-4, art. 4), cu modificările ulterioare, se completează cu propoziția cu următorul cuprins:

„Şeful Serviciului este persoană cu funcție de demnitate publică și este obligat să depună declarația de avere și interese personale în condițiile stabilite de legislație.”.

Art. XXIII. – La Anexa nr. 3 din Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 35–38, art. 148), cu modificările ulterioare, compartimentul „Centrul Național de Integritate” va avea următorul cuprins:

Centrul Național de Integritate	
Președinte	10500
Vicepreședinte	9500

Art. XXIV. – La articolul 43 alineatul (5) din Codul Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 131–133, art. 679), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la litera c¹) cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii”;

se completează cu literele c³) și c⁴) cu următorul cuprins:

„c³) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

c⁴) dispunere de instanța de judecată prin hotărâre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XXV. – Legea nr. 333-XVI din 10 noiembrie 2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 195–198, art. 918), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„Articolul 16. Incompatibilități și interdicții

(1) Funcția de ofițer de urmărire penală este incompatibilă cu:

a) calitatea de membru al unor organe elective sau organe constituite în cadrul autorităților publice;

b) activitatea de întreprinzător ori altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;

c) calitatea de membru al unor partide politice și participarea la activitatea acestora, să facă uz de situația de serviciu în interesul lor.”.

(2) Ofițerului de urmărire penale î se interzice:

a) să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;

b) să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, unor asociații obștești, inclusiv sindicale, și comunități religioase;

c) să fie membru al unui partid politic sau să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea acestuia, să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică.”.

2. La articolul 24 cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii”;

3. La articolul 28 alineatul (1):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) s-a stabilit prin act de constatare, rămas definitiv încălcarea prevederilor art. 16;”;
se completează cu literele g) și h) cu următorul cuprins:

„g) nu a nedepus declarația de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

h) instanța de judecată a dispus de prin hotărîre definitivă confiscarea averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XXVI. - Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 24 alineatul (1) se completează cu literele f) – i) cu următorul cuprins:

„f) incompatibilitate, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;

g) stabilire prin act de constare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

h) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

i) disponere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.”.

2. Articolul 28 alineatul (2):

litera b) se completează în final cu cuvintele „fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele d¹) - d³) cu următorul cuprins:

„d¹) stabilire prin act de constare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

d²) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

d³) disponere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.”.

3. Articolul 33 alineatul (1) după cuvintele „unei infracțiuni” se completează cu cuvintele „sau în cazul prevăzut de art. 29 alin. (4) din Legea privind declararea averii și intereselor personale”.

Art. XXVII. – La articolul 8 din Legea nr. 59-XVI din 15 martie 2007 privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 64-66, art.296), cu modificări ulterioare, în titlu și conținut cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

Art. XXVIII. – Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 171-174, art. 667), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7 alineatul (5) litera f) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 36 alineatul (1):

litera o) după cuvântul „restricțiilor” se completează cu cuvântul „incompatibilităților”, iar în final se completează cu cuvintele „stabilite prin actul de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele o¹) – o³) cu următorul cuprins:

,o¹) stabilire prin act de constare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

o²) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

o³) dispunere de instanța de judecată prin hotărâre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.”.

3. La articolul 40:

în titlu după cuvântul „Restricții” se completează cu cuvântul „incompatibilități”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

,,(2) Funcția de ofițer de informații este incompatibilă cu:

a) îndeplinirea altei funcții decât cea în care este numit sau detașat, desfășurarea altei activități remunerate, cu excepția activităților științifice, didactice sau de creație care nu împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu. Ofițerul de informații poate fi desemnat în calitate de membru de comisie, consiliu, grup de lucru, permanente sau ad-hoc, cu acordul conducerii Serviciului;

b) desfășurarea sau implicarea în orice fel în activitate de întreprinzător, acordarea sprijinului altor persoane în astfel de activități;

c) calitatea de fondator al societății comerciale, cooperativei sau organizației necomerciale, cu orice activitate ce presupune administrarea acestora. Ofițerul de informații poate îndeplini funcția de membru al consiliului de administrație din întreprinderile de stat, funcția de fondator al căreia o exercită Serviciul.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

,,(3) Ofițerului de informație îi este interzis să:

a) să inițieze, să dea și să transmită dispoziții ilegale;

b) utilizeze informații, mijloace și metode specifice activității Serviciului în alte scopuri decât cele de serviciu;

c) facă uz de calitatea ori de activitatea profesională pentru obținerea de avantaje pentru sine sau pentru alte persoane;

d) accepte fără acordul Președintelui Republicii Moldova distincții ale statelor străine, ale organizațiilor internaționale și străine;

e) să săvârșească alte fapte interzise persoanelor încadrate în serviciul public.”.

Art. XIX. – La articolul 11 alineatul (6) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 51-54, art. 155) cu modificările ulterioare, se completează cu literele d¹) – d⁴) cu următorul cuprins:

,,d¹) incompatibilității, constatăte prin actul de constatare rămas definitiv;

d²) stabilirii prin act de constare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic,

luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

d³) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

d⁴) dispunerii de instanța de judecată prin hotărire definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XXX. – Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.74-75, art.243), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Cadourile

(1) Funcționarului public îi este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acestuia sau familiei lui dacă oferirea sau acordarea lor este legată, în mod direct sau indirect, de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(2) Dacă funcționarului public i se propune un cadou, serviciu, favor, invitație sau orice alt avantaj necuvenit, prevăzut la alin. (1) acesta trebuie să ia anunț imediat conducătorul său ierarhic superior despre acest fapt și să ia măsurile necesare pentru a-și asigura protecția, printre care:

- a) să refuze cadoul, serviciul, favorul, invitația sau orice alt avantaj necuvenit;
- b) să se asigure cu martori, inclusiv dintre colegii de serviciu, după posibilitate;
- c) să înscrie detaliat aceste acțiuni într-un registru special, ținut de serviciul resurse umane din cadrul organizației publice sau instituției publice subordonate;
- d) să raporteze imediat această tentativă autorităților competente;
- e) să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit cadoul, serviciul, favorul, invitația sau orice alt avantaj necuvenit.

(3) Interdicția specificată la alin. (1) nu se aplică în privința cadourilor primite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și a căror valoare nu depășește limitele stabilite de Guvern. Modul de declarare, evaluare, evidență, păstrare, utilizare și răscumpărare a acestor cadouri este reglementat de Guvern.

(4) Cadourile a căror valoare depășește limitele stabilite se transmit în gestiunea organizației publice sau instituției publice subordonate respective și se înscriu într-un registru special, ținut de fiecare organizație publică sau instituție publică subordonată. Informația din Registrul special este publică.

(5) În cazul în care funcționarul public achită diferența de valoarea bunului primit în calitate de cadou în condițiile alin. (3), aceasta îl poate păstra, cu mențiunea despre acest fapt în registrul special contra semnatură.”.

2. La articolul 12:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Funcționarul public este obligat:

- a) să evite orice conflict de interes;
- b) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interes real în care se află;
- b) să nu emită un act administrativ, să nu încheie un act juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea unei decizii în exercitarea funcției publice, pînă la soluționarea conflictului de interes real.”;

la alineatul (3) cuvintele „legislația cu privire la conflictul de interes” se substituie cu cuvintele „Legea privind declararea averii și intereselor personale”.

3. La articolul 12¹ alineatul (1) textul „despre nerespectarea regulilor privind declararea veniturilor și a proprietății și despre încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interes” se exclude.

4. La articolul 13¹ alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Încălcarea prevederilor art. 12 din prezenta lege se sancționează conform prevederilor Legii privind declararea averii și intereselor personale”.

Art. XXXI. – Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.103–105, art.391), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1):

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) reglementarea regimului juridic al cadourilor;”;

litera h) se va avea următorul cuprins:

„h) prevenirii legalizării veniturilor obținute ilicit, îmbogățirii ilicite, legalizării averii cu caracter nejustificat, precum și a conflictelor de interes;”.

2. Se completează cu articolul 6¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 6¹. Regimul juridic al cadourilor

(1) Subiecților menționați la art. 4 lit. a) le este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acestora sau familiei lor dacă oferirea sau acordarea lor este legată, în mod direct sau indirect, de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(2) Dacă subiecților menționați la art. 4 lit. a) li se propune un cadou, serviciu, favor, invitație sau orice alt avantaj necuvenit, prevăzut la alin. (1) aceștia trebuie să anunțe imediat conducătorul său ierarhic superior despre acest fapt și să măsurile necesare pentru a-și asigura protecția:

a) să refuze cadoul, serviciul, favorul, invitația sau orice alt avantaj necuvenit;

b) să se asigure cu martori, inclusiv dintre colegii de serviciu, după posibilitate;

c) să înscrie detaliat aceste acțiuni într-un registru special, ținut de serviciul resurse umane din cadrul organizației publice sau instituției publice subordonate;

d) să raporteze imediat această tentativă autorităților competente;

e) să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit cadoul, serviciul, favorul, invitația sau orice alt avantaj necuvenit.

(3) Interdicția specificată la alin. (1) nu se aplică în privința cadourilor primite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și a căror valoare nu depășește limitele stabilite de Guvern. Modul de declarare, evaluare, evidență, păstrare, utilizare și răscumpărare a acestor cadouri este reglementat de Guvern.

(4) Cadourile a căror valoare depășește limitele stabilite se transmit în gestiunea organizației publice sau instituției publice subordonate respective și se înscriu într-un registru special, ținut de fiecare organizație publică sau instituție publică subordonată. Informația din Registrul special este publică.

(5) În cazul în care subiectul menționat la art. 4 lit. a) achită diferența de valoarea bunului primit în calitate de cadou în condițiile alin. (3), acesta îl poate păstra, cu mențiunea despre acest fapt în registrul special contra semnatură.”.

3. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Prevenirea legalizării veniturilor obținute ilicit, averii nejustificate, îmbogățirii ilicite și conflictelor de interes

Sistemul de supraveghere a veniturilor, averii și a conflictelor de interes asigură:

- a) declararea veniturilor și a proprietății de către toate persoanele fizice și juridice;
- b) exercitarea regulilor de control al operațiunilor financiare efectuate de persoane fizice și juridice, prin sistemul bancar sau în afara lui, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în conformitate cu actele normative și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- c) declararea averii și intereselor personale de către subiecții Legii privind declararea averii și intereselor personale, precum și exercitarea controlului asupra averii și intereselor personale;
- d) asigurarea transparenței declarațiilor de avere și interese personale;
- e) declararea, identificarea și soluționarea conflictelor de interes în sectorul public.”.

4. La articolul 14 alineatul (1) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins: „f¹) Centrul Național de Integritate;”;

5. La articolul 16 alineatul (3) se completează cu literele m) și n) cu următorul cuprins:
„m) îmbogățirea ilicită și deținerea averii cu caracter nejustificat;
n) nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interes.”.

6. La articolul 17 literele c) și e¹) cuvintele „veniturilor și proprietății” se substituie cu cuvintele „averii și intereselor personale”.

7. La Articolul 18 în titlu cuvintele „veniturilor și proprietății” se substituie cu cuvintele „averii și intereselor personale”;
la alineatele (1) și (2) cuvintele „veniturilor și proprietății” se substituie cu cuvintele „averii și intereselor personale”.

Art. XXXII. – Legea nr. 134-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 120–121, art. 470), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 13 alineatul (6) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 26 alineatul (1) se completează cu literele h²) și h³) cu următorul cuprins:
„h²) în cazul nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;
h³) în cazul dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat;”.

3. La articolul 43:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Colaboratorilor Serviciului le pot fi aplicate sancțiuni disciplinare pentru încălcarea disciplinei de serviciu, pentru emiterea/adoptarea unui act administrativ sau încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.”;

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Colaboratorilor Serviciului le pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:
a) avertisment;
b) mustrare;
c) mustrare aspră;

- d) prevenire asupra corespunderii parțiale funcției;
- e) retrogradare în grad special cu o treaptă;
- f) retrogradare în funcție;
- g) concediere.

(1²) Sancțiunile prevăzute la alin. (1¹) lit. a) – c) nu pot fi aplicate în cazul emiterii/adoptării unui act administrativ sau încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.”.

Art. XXXIII. - Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230-232, art. 840), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Declarația de avere și interese personale, respectarea regimului juridic al conflictului de interes, incompatibilităților, restricțiilor și cadourilor

(1) Funcționarul public este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale.

(2) Funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interes, incompatibilităților, restricțiilor și cadourilor.

2. La articolul 25 alineatul (6) sintagma „alin. (2) și (4)” se substituie cu sintagma „alin. (2), (2¹) și (4)”.

3. La articolul 57 litera j) cuvintele „conflict de interes” se exclud.

4. La articolul 59 alineatul (2) cuvintele „veniturilor și a proprietății și cu privire la conflictul de interes” se substituie cu cuvintele „averii și intereselor personale, conflictelor de interes și regimul juridic al incompatibilităților și restricțiilor”.

5. La articolul 64 alineatul (1) se completează cu litera c¹) – c³) cu următorul cuprins:

„c¹) rămînere definitivă a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către funcționarul public a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luare a unei decizii sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

c²) nedepunerii de către funcționarul public a declarației de avere și interese personale sau refuzului de a depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

c³) dispunere de instanță de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

6. În anexă nr. 1 în poziția „Aparatul Comisiei Naționale de Integritate” cuvintele „Comisiei Naționale” se substituie cu cuvintele „Centrului Național”.

Art. XXXIV. - Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 30:

alineatul (2) sintagma „3 luni” se substituie cu sintagma „12 luni”;

alineatul (2¹) se exclude.

2. Articolul 313² va avea următorul cuprins:

„**Articolul 313².** Nedeclararea sau nesoluționarea conflictului de interes

(1) Nedeclararea conflictului de interes de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nesoluționarea conflictului de interes în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și, intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”.

3. Se completează cu articolul 313³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 313³.** Încălcarea regimului juridic al restricțiilor aplicabile funcției publice sau de demnitate publică

Angajarea subiectului declarării averii și intereselor personale cu încălcarea regimului juridic al restricțiilor,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

4. Articolele 319¹ și 330² vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 319¹.** Împiedicare activității Centrului Național de Integritate

(1) Neprezentarea, prezentarea tardivă și/sau prezentarea neautentică a datelor, a informațiilor, a înscrisurilor sau a documentelor solicitate de Centrul Național de Integritate în condițiile prevăzute de Legea cu privire la Centrul Național de Integritate,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea actului de constatare al Centrului Național de Integritate rămas definitiv,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”;

„**Articolul 330².** Încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale

(1) Depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună în condițiile stabilite de Legea privind declararea averii și intereselor personale,

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale.”

(2) Nedepunerea declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale.

(3) Neprezentare sau refuzul prezentării informației privind averea și veniturile de către membrii familiei,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale.

5. La articolul 401 alineatul (1) şintagma „313²” se exclude.
6. La articolul 423³ va avea următorul cuprins:
„**Articolul 423³**. Centrul Național de Integritate
(1) Contravențiile prevăzute la art. 313³, 319¹ și 330² se examinează de Centrul Național de Integritate, cu excepția prevederilor indicate la art. 423⁸ alin.(1).
(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale prevăzute la alin. (1) și să aplice sancțiuni inspectorii de integritate ai Centrului Național de Integritate.
(3) Contravenția prevăzută la art. 313² se constată de Centrul Național de Integritate.
(4) Sunt în drept să constate contravenția menționată la alin. (3) inspectorii de integritate ai Centrului Național de Integritate.
(5) Procesele-verbale cu privire la contravenția prevăzută la alin. (3) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”.
7. Se completează cu articolul 423⁸, cu următorul cuprins:
„**Articolul 423⁸**. Consiliul de Integritate
(1) Contravențiile prevăzute la art. 313², 313³, 319¹ și 330² se constată de Consiliul de Integritate în privința președintelui și vicepreședintelui Centrului Național de Integritate.
(2) Sunt în drept să constate contravenția menționată la alin. (1) președintele Consiliului de Integritate.
(3) Procesele-verbale cu privire la contravenția prevăzută la alin. (1) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

Art. XXXV. – Articolul 28 alineatul (1) din Legea nr.245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.45-46, art.123), cu modificările ulterioare, după cuvintele „președintele Curții de Conturi” se completează cu cuvintele „președintele Centrului Național de Integritate”.

Art. XXXVI. - Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 5 decembrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.237-240, art.864), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 18 alineatul (6) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interes personale”.
2. La articolul 21:
alineatul (2) litera e) va avea următorul cuprins:
„e) incompatibilității, stabilite prin actul de constatare rămas definitiv;”;
se completează cu literele g) - i) cu următorul cuprins:
„g) rămînerii definitive a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luare a unei decizii sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;
h) nedepunerii declarației de avere și interes personale sau refuzului de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;
i) dispunerii de instanța de judecată prin hotărâre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.
3. La articolul 22 alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „și cele stabilite de Legea privind declararea averii și intereselor personale”.

Art. XXXVII. – Legea nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectoarele comportamentului simulat (poligraf) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 57-58, art. 161), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (4) după cuvintele „Centrului Național de Anticorupție,” se completează cu cuvintele „Consiliului de Integritate.”

2. Articolul 4:

la litera a) după cuvintele „Centrului Național Anticorupție,” se completează în final cu cuvintele „Centrului Național de Integritate;”;

se completează cu litera a²) cu următorul cuprins:

„a²) participă la concursul pentru numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte a Centrului Național de Integritate;”.

Art. XXXVIII. – Legea nr. 80 din 5 mai 2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.117-118, art.357), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (2):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) retragere a încrederii personale acordate de persoana cu funcție de demnitate publică;”;

se completează cu literele b¹) – b⁴) cu următorul cuprins:

„b¹) rămînerea definitivă a actului de constatare prin care s-a stabilit emisarea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea unei decizii sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

b²) incompatibilitate, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;

b³) nedepunerea declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

b⁴) dispunerii de instanță de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

2. La articolul 16:

în titlu cuvintele „cu privire la venituri și proprietate și cu privire la” se substituie cu cuvintele „de avere și”;

la alineatul (1) cuvintele „declarație cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și interese personale”.

3. La articolul 18 alineatul (4) după cuvintele „activitatea incompatibilă” se completează cu cuvintele „sau starea de incompatibilitate este constată prin actul de constatare rămas definitiv”.

Art. XXXIX. – Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 76-80, art.245), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11:

în titlu, cuvintele „cu privire la venituri și proprietate și la” se substituie cu cuvintele „de avere și”;

la alineatul (1), cuvintele „declarație cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și interese personale”.

2. La articolul 12 alineatul (3), propoziția a două cuvintele „eliminării incompatibilității,” se completează cu cuvintele „iar starea de incompatibilitate este constată prin actul de constatare rămas definitiv.”

Art. XL. – Articolul 22 din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (5), după cuvintele „demnitate publică,” se completează cu cuvintele „se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică”;

la alineatul (8) litera b) se completează în final cu cuvintele „stabilită prin actul de constatare rămas definitiv”;

alineatul (9) se completează cu literele c) - e) cu următorul cuprins:

„c) rămînere definitivă a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea unei decizii sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

d) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

e) disponere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XLI. – Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 76-80, art.245) se modifică după cum urmează:

1. În titlul Capitolului III, după cuvântul „OBLIGAȚIILE,” se completează cu cuvântul „INCOMPATIBILITĂȚILE”.

2. În titlul secțiunii 2, după cuvântul „restricții” se completează cu cuvântul „incompatibilități”.

3. La articolul 12 alineatul (1) litera h), cuvintele „declarație cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și interese personale”.

4. Se completează cu articolul 13¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 13¹.** Incompatibilități

Funcția de polițist de frontieră este incompatibilă cu:

a) orice funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității științifice, didactice sau de creație;

b) orice fel în activitate de întreprinzător, desfășurată direct sau prin intermediul unei persoane terțe;

c) calitatea de fondator și administrator al societății comerciale, cooperative și organizații necomerciale.”.

5. La articolul 22 alineatul (2), cuvintele „declarații cu privire la venituri și proprietate” se exclud.

6. La articolul 39, alineatul (1) se completează cu literele n¹) – n⁴) cu următorul cuprins:

„n¹) rămînere definitivă a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea unei decizii sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

n²) incompatibilitate, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;

n³) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

n⁴) dispunere de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XLII. – Legea nr.48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.63, art. 213), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, după cuvintele „statut special” se completează cu cuvintele „din cadrul Centrului Național de Integritate.”.

2. În anexa nr. 2:

după compartimentul „Centrul Național Anticorupție” se completează cu compartimentul cu următorul cuprins:

Centrul Național de Integritate			
Codul funcției	Titlul funcției	Gradul de salarizare	
		Aparatul central	Subdiviziunea teritorială
B07	Şef direcție generală	19	-
B08	Şef direcție	18	-
B10	Şef secție	16	-
B12	Şef serviciu	16	-
C12 ¹	Inspector principal de integritate	15	-
C12 ²	Inspector superior de integritate	14	-
C12 ³	Inspector de integritate	13	-
C16	Contabil – şef	13	-
C20	Specialist principal	8	-

C21	Specialist superior	6	-
C22	Specialist	3	-

din compartiment „Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Comisia Electorală Centrală, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Comisia Națională de Integritate, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității” cuvintele „Comisia Națională de Integritate” se exclud.

Art. XLIII. – Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 667), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 42 alineatul (13), cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interes personale”.

2. La articolul 44 alineatul (2):

litera b) se completează în final cu cuvintele „stabilită prin act de constatare rămas definitiv”;

se completează cu literele e) - g) cu următorul cuprins:

„e) s-a stabilit prin act de constatare rămas definitiv, emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes; (inspectorul de integritate ii aparține lui unilateral decizia cu privire la revocare ar trebui instanta sa decida).

f) nu a depus declarația de avere și interes personale sau a refuzat depunerea în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

g) s-a dispus de instanța de judecată prin hotărîre definitivă confiscarea averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XLIV. – Legea nr. 320 din 27 noiembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 42-47, art. 145), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 26 alineatul (1) litera i) cuvintele „declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de interes personale” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și interes personale”.

2. La articolul 39 alineatul (2) propoziția a doua cuvintele „declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și”.

3. La articolul 42 alineatul (2) cuvintele „declarațiile cu privire la venituri și proprietate,” se exclud.

4. La articolul 47 alineatul (1) se completează cu literele n¹) – n⁴) cu următorul cuprins:

„n¹) în legătură cu stabilirea prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării un act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes;

n²) în legătură cu aflarea în stare de incompatibilitate, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;

n³) în legătură cu nedepunerea declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

n⁴) în legătură cu dispunerea de instanță de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XLV. - Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2012 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.55-56, art.155), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 39 alineatul (2) litera g) cuvintele „cu privire la venituri și la proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”.

2. La articolul 54 litera c) „declarație cu privire la venituri și la proprietate” se substituie cu cuvintele „declarația de avere și interese personale”.

3. Articolul 61:

la litera f), cuvintele „cu privire la venituri și proprietate” se substituie cu cuvintele „de avere și interese personale”; .

litera m) se completează în final cu cuvintele „, constatătate prin act de constatare rămas definitiv”;

la litera n), cuvintele „sau încheierea unui act juridic” se substituie cu cuvintele „„încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii”.

4. Articolul 66 alineatul (1) se completează cu literele k) și l) cu următorul cuprins:

„k) nedepunerii de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

l) dispunere de instanță de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat”.

Art. XLVI. – Legea nr. 52 din 3 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 110-114, art. 278), se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (2) cuvintele „cu privire la venituri și proprietate și declarația” se substituie cu cuvintele „de avere și”.

2. La articolul 14:

alineatul (1) litera d) se completează cu cuvintele „, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv”;

alineatul (4):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) emiterea/adoptarea un act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe un unui act juridic, luarea sau participarea la luarea deciziei cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;”;

se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) nedepunerea declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

e) dispunerea de instanță de judecată prin hotărîre definitivă a confiscării averii cu caracter nejustificat.”.

Art. XLVII. – Articolul 6 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 2014, nr. 238-246, art. 557) se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) nu pot fi aplicate în cazul săvîrșirii abaterii disciplinare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. l).”.

Art. XLVIII. – Dispoziții finale și tranzitorii
Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2016.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

25

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege și finalitățile urmărite

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în contextul noilor prevederi ale Legii privind declararea averii și intereselor personale și Legii cu privire la Centrul Național de Integritate. Astfel, acest proiect de Lege poate fi privit ca fiind elaborat în vederea realizării Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 adoptată prin Legea nr. 321 din 25 noiembrie 2011, precum și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pentru anii 2014-2015, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 76 din 16 mai 2014, care prevăd realizarea unui spectru vast de măsuri orientate spre reformarea Comisiei Naționale de Integritate și a mecanismului actual de declarare a veniturilor, proprietății, intereselor personale, conflictelor de interes a persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționarilor publici și.a.

Necesitatea intervenției în alte acte legislative e bazată pe necesitatea asigurării unei implementări efective a proiectului de Lege privind declararea averii și intereselor personale și proiectului de Lege a Centrului Național de Integritate. De asemenea, modificarea unor acte legislative precum Codul penal sau Codul contravențional a fost expusă și în *Raportul Transparency International – Moldova „Monitorizarea conflictelor de interes în autoritățile publice centrale”*, *Raportul Transparency International – Moldova „Sistemul Național de Integritate. Agențiile Anticorupție: Comisia națională de Integritate, Centrul Național Anticorupție”*, *Raportul „Analiza privind cadrul legislativ în materia controlului averilor în Republica Moldova”*, elaborat pentru Reprezentanța Barourilor Americane/Inițiativa pentru Supremația Legii din Republica Moldova, *Raportul „Cadrul normativ legal privind integritatea existent în Republica Moldova”*, întocmit în cadrul Proiectului derulat de Ambasada SUA de la Chișinău, intitulat „Asistență la elaborarea legislației anticorupție”. Suplimentar, propuneri de modificare a Codului penal (în partea ce se referă la componența de infracțiune falsul în declarații), Codul contravențional (competența Comisiei de a aplica sancțiuni contravenționale) sau Codul de procedură penală (competența CNA de a examina infracțiunea de fals în declarații în cazul în care infracțiunea este săvârșită de o persoană care exercită o funcție publică sau de demnitate publică) au fost formulate și în cadrul Conferinței Naționale Anticorupție ediția a IX-a și a X-a.

În scopul soluționării problemelor invocate mai sus, precum și creării premiselor legislative pentru eficientizarea mecanismului existent de declarare al averilor funcționarilor publici și a persoanelor cu funcții de demnitate publică, verificare a respectării prevederilor legale privind conflictul de interes și incompatibilitățile, Ministerul Justiției la data de 16 septembrie 2014 prin Ordinul ministrului justiției nr. 387 a creat un grup de lucru inter-instituțional. În componența grupului de lucru au fost inclusi reprezentanții Ministerului Justiției, Centrului Național Anticorupție, Comisiei Naționale de Integritate, societății - civile (Transparency International - Moldova, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției), Ambasadei SUA în Moldova, ABA ROLI, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din cadrul proiectelor EUPHLAM și „Consolidarea capacităților instituționale a Comisiei Naționale de Integritate”.

Urmare a suportului oferit de ABA ROLI, Ambasada SUA în Moldova și Proiectul PNUD „Consolidarea capacităților instituționale a Comisiei Naționale de Integritate” grupul de lucru a elaborat un pachet de legi care este îndreptat spre eficientizarea activității Comisiei Naționale de Integritate și fortificarea mecanismului de declarare a veniturilor, proprietății, intereselor personale, de verificare și soluționare a conflictelor de interes, precum și de verificare a respectării prevederilor legale ce vizează incompatibilitățile și restricțiile. În acest pachet se includ trei proiecte de legi după cum urmează:

1. Proiectul de Lege privind declararea averii și intereselor personale;
2. Proiectul Legii cu privire la Centrul Național de Integritate;
3. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Proiectele menționate supra, au fost supuse dezbatelor publice, care au fost organizate la data de 16 decembrie 2014, în cadrul căreia a participat Laura Ștefan, expert Centrului Român de Politici Europene și Expert-Forum, reprezentanții instituțiilor interesate, donatorilor și societății civile.

La data de 24 aprilie 2015, cu suportul Consiliului Europei, Proiectului PNUD „Consolidarea capacitateilor instituționale a Comisiei Naționale de Integritate” și Programul STAR al Bancii Mondiale a fost organizată Conferința internațională cu privire la reforma Comisiei Naționale de Integritate. La acest eveniment au participat participarea experților Consiliului Europei - Tilman Hoppe și Valts Kalnins, Laurei Ștefan – expert PNUD/CRPE și Jane Lay – expert al Bancii Mondiale. Totodată, la conferință au fost prezenți reprezentanții tuturor instituțiilor interesate și societății civile.

Ulterior, proiectele de lege au fost definitivate în cadrul a două ateliere a grupului de lucru organizate de Proiectul PNUD „Consolidarea capacitateilor instituționale a Comisiei Naționale de Integritate”.

În continuare, nota informativă va descrie detaliat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în punctele ulterioare a acesteia.

2. Scopul proiectului

Scopul general al proiectului este aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prevederile proiectului de Lege privind declararea averii și intereselor personale și proiectului Legii cu privire la Centrul Național de Integritate, precum și asigurarea realizării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană (dacă ne referim la instituirea procedurii de confiscare civilă a averii cu caracter nejustificat).

3. Modul de reglementare a problemelor abordate în proiect de legislație și documentele strategice în vigoare

Proiectul legii elaborat în vederea executării unor documente de politici în vigoare precum:

- ✓ Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr. 152 din 25 noiembrie 2011 – **Direcția strategică 4.1. „Lupta eficientă cu corupția din sectorul justiției”, Domeniul specific de intervenție 4.1.3. „Revizuirea cadrului legislativ în vederea descurajării actelor de corupție și sancționării mai severe a infracțiunilor legate de corupție din sectorul justiției; sporirea eficacității constrîngerii judiciare”;**
- ✓ Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012 - **acțiunea 2, Domeniul specific de intervenție 4.1.3.**
- ✓ Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport al reformei justiției, semnat la Bruxelles la 14 iunie 2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 669 din 2 septembrie 2013 - **pct. B 5.1, Tabelul B din Matricea de politici;**
- ✓ Planul de acțiuni pe anii 2014–2015 privind implementarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011–2015, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 76 din 16 mai 2014 - **acțiunea 23.**

4. Elementele novatorii ale proiectului și rezultatele scontate

Proiectul de Lege privind pentru modificarea și completarea unor acte legislative reprezintă o lege organică care modifică 47 de acte legislative:

- Legea despre statutul deputatului în Parlament;
- Legea cu privire la Curtea Constituțională;
- Legea cu privirea la Banca Națională a Moldovei;
- Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii;
- Codul electoral;
- Legea Cadastrului bunurilor imobile;
- Legea privind sistemul public de asigurări sociale; Republicii Moldova;
- Legea privind statutul alesului local;
- Legea serviciului în organele vamale;
- Codul penal al Republicii Moldova;
- Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului;
- Legea cu privire la statutul judecătorului;
- Legea instituțiilor financiare;
- Legea cu privire la sistemul penitenciar;
- Legea cu privire la energetică;
- Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare;
- Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al
- Legea contenciosului administrativ;
- Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție;
- Codul de procedură penală al Republicii Moldova;

- Codul de procedură civilă al Republicii Moldova;	- Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova;
- Legea Serviciului de stat de Curieri Speciali;	- Codul Audiovizualului al Republicii Moldova;
- Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală;	- Legea privind administrația publică locală;
- Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor instanțelor judecătorești;	- Legea comunicațiilor electronice;
- Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate;	- Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției;
- Codul de conduită a funcționarului public;	- Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat;	- Legea cu privire la secretul de stat;
- Codul Contraventional al republicii Moldova;	- Legea privind aplicarea testării detectorului comportamentului simulat;
- Legea Curții de Conturi;	- Legea cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcție de demnitate publică;
- Legea cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcție de demnitate publică;	- Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar;
- Legea privind protecția datelor cu caracter personal;	- Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;
- Legea cu privire la Procuratură;	- Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici;
- Legea cu privire la Poiliția de Frontieră;	- Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul).
- Legea Concurenței;	

Modificările sau completările operate în actele legislative menționate mai sus pot fi clasificate în cîteva categorii în dependență de obiectul de reglementare:

- Modificări ce se referă la asigurarea tragerii la răspundere penală sau contravențională pentru încălcările Legii privind declararea averii și intereselor personale;
- Modificări ce vizează asigurarea Centrului Național de Integritate cu accesul gratuit la bazele de date deținute de unele autorități și care sunt necesare pentru realizarea atribuțiilor acestuia în domeniul verificării averilor și conflictelor de interes, precum și la anumite categorii de informații;
- Modificări ce se referă la crearea mecanismului de confiscare a averii cu caracter nejustificat;
- Modificări care implică crearea mecanismului de asigurarea a unui sistem public integrat;
- Modificări care vizează crearea unor garanții de independentă financiară a persoanelor responsabile de verificarea averii și conflictelor de interes a funcționarilor publici.

I. Modificări ce se referă la asigurarea tragerii la răspundere penală sau contravențională pentru încălcările Legii privind declararea averii și intereselor personale

Necesitatea intervenției legislative în partea ce vizează răspunderea penală sau contravențională pentru încălcarea Legii privind declararea averii și intereselor personale a fost expusă în *Raportul Transparency International – Moldova „Monitorizarea conflictelor de interes în autoritățile publice centrale”*, *Raportul „Analiza privind cadrul legislativ în materia controlului averilor în Republica Moldova”*, elaborat pentru Reprezentanța Barourilor Americane/Inițiativa pentru Supremația Legii din Republica Moldova, *Raportul „Cadrul normativ legal privind integritatea existentă în Republica Moldova”*, întocmit în cadrul Proiectului derulat de Ambasada SUA de la Chișinău, intitulat „Asistență la elaborarea legislației anticorupție”.

De asemenea, în cadrul celei dea IX-a ediții a Conferinței Naționale Anticorupție a fost stabilit că, legislația în vigoare:

- nu conține sancțiuni descurajatoare pentru încălcarea regimului declarării veniturilor, proprietăților, a intereselor personale și al conflictelor de interes reduc impactul scontat al acestor mecanisme de prevenire a corupției și nu contribuie la responsabilizarea funcționarilor publici;
- nu delimită clar competențele organelor responsabile de constatarea și sancționarea contravențiilor în domeniul încălcării regimului declarării averilor și intereselor, precum și organelor de urmărire penală pentru infracțiunile de fals în declarațiile de avere și interese personale.

Urmare a acestor constatări, proiectul propune operarea modificărilor la Codul penal, Codul de procedură penală și Codul contravențional.

În ce privește Codul penal, proiectul intervine cu modificări la art. 352¹ „Falsul în declarații” - reglementarea defectuoasă a componenței de infracțiune „Falsul în declarații” prevăzută de art. 352¹ din Codul penal al Republicii Moldova, nu permite aplicarea acestei componențe în raport cu acțiunile subiecților declarării intereselor personale, veniturilor și proprietăților, urmare a faptului că este necesară survenirea unor consecințe juridice urmăre a falsului în declarații. Or, includerea unor date eronate sau insuficiente în declarațiile cu privire la venituri și proprietate, precum și declarațiile de interes personale nu implică careva consecințe juridice pentru subiecții declarării. Astfel, se propune completarea acestui articol cu un alineat separat care se va referi de falsul în declarațiile de avere și interese personale.

În contextul modificării din Codul penal, precum și reieșind din obiectul noii componențe de infracțiune proiectul propune operarea modificărilor la art. 269 alin. (1) din Codul de procedură penală în vederea stabilirii în calitate de organ competent de examinare a acestei infracțiuni a Centrului Național Anticoruptie.

Dacă ne referim la modificările operate în Codul contraventional al Republicii Moldova, atunci este necesar să se precizeze că acestea se referă la:

- delimitarea clară a competențelor de constatare și sancționare a contravențiilor în domeniul constatarii conflictelor de interes - în prezent, Comisia Națională de Integritate este responsabilă de constatarea nedeclarării conflictului de interes, însă, Centrul Național Anticoruptie este cel care aplică sancțiunea contravențională. Această practică este una defectuoasă și duce în majoritatea cazurilor la tergiversarea aplicării sancțiunii sau în alte cazuri la expirarea termenelor de prescripție pentru sancționarea contravențională. Din aceste considerente proiectul propune ca Centrul Național de Integritate să fie agent constatator al contravenției 313² din Codul contraventional;
- acordarea competenței Centrului de a aplica sancțiuni contraventionale pentru contravențiile în domeniul declarării averii și intereselor personale, precum și nedeclarării conflictului de interes – legislația în vigoare, ne referim aici la Legea cu privire la Comisia Națională de Integritate și Codul Contraventional prevăd doar dreptul Comisiei Naționale de Integritate de a perfecta procesele verbale cu privire la contravenții și remiterea acestora spre examinare instantelor judecătoarești. Această practică, ca și în cazul menționat mai sus, duce în majoritatea cazurilor la expirarea termenelor de aplicarea a sancțiunilor contravenționale, iar în consecință se creează impresia lipsei impunității;
- amendarea unor componente contraventionale pentru a asigura pedepsirea unor fapte care în prezent nu se regăsesc în Codul contraventional – în acest sens, proiectul a propus sancționarea unor fapte precum:
 - depunerea tardivă nejustificată a declarației de către subiectul declarării;
 - nesolutionarea conflictului de interes;
 - neaplicarea sancțiunii disciplinare sau, după caz, neemiterea actului privind încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu, dacă actul de constatare al Centrului Național de Integritate a rămas definitiv.

II. Modificări ce vizează asigurarea Centrului Național de Integritate cu accesul gratuit la bazele de date deținute de unele autorități și care sunt necesare pentru realizarea atribuțiilor acestuia în domeniul verificării averilor și conflictelor de interes, precum și la anumite categorii de informații

În categoria respectivă se încadrează amendamentele operate în Legea nr.245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 și Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998. Conform acestora, Centrul reieșind din competențele sale funcționale ar urma să aibă acces la secretul de stat (din moment ce acesta e competent să examineze declarațiile de avere și

interese personale a ofițerilor de informații și securitate), informațiile deținute de instituțiile financiare și din cadastrul bunurilor mobile. Aceste modificări ar spori eficiența activității Centrului Național de Integritate.

III. Modificări ce se referă la crearea mecanismului de confiscare a averii cu caracter nejustificat

Obligația Republicii Moldova de a crea un sistem eficient de confiscare a averii cu caracter nejustificat derivă din **pet. B 5.1, Tabelul B din Matricea de politici** al Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport al reformei justiției, semnat la Bruxelles la 14 iunie 2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 669 din 2 septembrie 2013. În acest sens, proiectul de lege urmând practica României a operat modificări în Codul de procedură civilă al Republicii Moldova în vederea instituirii procedurii de examinare a adresărilor Centrului Național de Integritate privind confiscarea averii cu caracter nejustificat.

IV. Modificări care implică crearea mecanismului de asigurarea a unui sistem public integrat

În ultimele două decenii, majoritatea democrațiilor occidentale și est-europene au implementat, în diferite mecanisme de asigurare a integrității la nivelul sistemului public printre care și sistemele de declarare a averilor și a intereselor de către persoane care ocupă funcții publice. Interesul crescând pentru aceste forme de apărare a integrității spațiului public a determinat, spre exemplu, Uniunea Europeană să considere sistemele de declarare a averilor ca un standard „de-facto” pentru statele-candidate. Astfel, Republica Moldova, urmare a exprimării intenției de afiliere la valorile Uniunii Europene prin semnarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, indirect și-a asumat și obligația de a crea mecanisme viabile de înlăturare din sistemul public a persoanelor care încalcă regimul juridic al declarării averii, conflictelor de interese, incompatibilităților și restricțiilor.

Din aceste considerente, proiectul vine să ofere pîrghii pentru încetarea mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu, precum și de revocare/demitere în caz de:

- a) incompatibilitate, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;
- b) stabilire prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării unui act administrativ, încheierii directe sau prin persoane interpuse a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;
- c) dispunerii de instanța de judecată prin hotărîre definitivă a confiscației averii cu caracter nejustificat.

Aceste modificări au fost operate în toate actele legislative care reglementează statutul persoanelor care exercită funcții publice sau de demnitate publică sau care sunt asimilate acestora.

De asemenea, examinându-se în detaliu legile speciale care reglementează statutul persoanelor care exercită funcții publice sau de demnitate publică sau care sunt asimilate acestora s-a constatat că în prezent există o abordare diversă în raport cu noțiunile de „incompatibilitate” și „restricții”. Sunt acte legislative care reglementează clar noțiunea de „incompatibilitate” și „restricție”. Însă sunt foarte multe acte legislative care includ incompatibilitățile în categoria „restricțiilor” sau „interdicțiilor”. Acest fapt poate crea probleme la aplicarea sancțiunilor în caz de constatare a incompatibilității. Din aceste considerente proiectul de lege a intervenit cu modificări într-un set de acte legislative în vederea determinării clare a situațiilor de incompatibilitate.

V. Modificări care vizează crearea unor garanții de independentă financiară a persoanelor responsabile de verificarea averii și conflictelor de interese a funcționarilor publici

Un element principal pentru asigurarea independenței, obiectivității și imparțialității Centrului Național de Integritate rezidă în crearea garanțiilor reale de independentă. Aici, pe de o parte este vorba de asigurarea independenței instituționale, iar pe de altă parte este asigurarea independenței funcționale. Independența funcțională poate fi realizată prin asigurarea unei remunerări suficiente a angajaților Centrului Național de Integritate, astfel

încit aceştia să nu fie presați în activitatea sa de zi de zi de verificare a averii, conflictelor de interese sau de respectare a regimului juridic al incompatibilităților și restricțiilor. Mai mult ca atât, nu ar fi echitabil să se considere că un inspector de integritate ar putea să se simtă independent în situația în care acesta are un salar inferior majorității subiecților pe care îi verifică.

Acesta a constituit motivul pentru operarea modificărilor în Legea privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

5. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate după adoptare

Proiectul Legii se va integra perfect în sistemul legislativ în vigoare și nu implică operarea unor amendamente în legislație pentru a asigura implementarea acestuia. Totuși, trebuie să se menționeze că acest proiect urmează a fi examinat în comun cu proiectul Legii privind declararea averii, intereselor personale, conflictelor de interese și cadourilor și proiectul Legii cu privire la Centrul Național de Integritate.

6. Nivelul de compatibilitate a proiectului cu normele Convenției Europene privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și legislației comunitare

În procesul de elaborare a proiectului Legii s-a ținut cont de experiența altor state în domeniu precum Albania, Bulgaria, Croația, Georgia, Montenegro, România, Serbia, Ungaria etc., dar și recomandările internaționale în acest domeniu, precum recomandările OECD sau Convenția civilă împotriva corupției.

7. Cuantumul mijloacelor bugetare necesare pentru implementarea proiectului

Implementarea proiectului de lege presupune o serie de cheltuieli financiare ce țin de majorarea salariilor. Din aceste considerente, proiectul de lege nu are o aplicabilitate imediată din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ci începând cu 1 ianuarie 2016. Astfel, se acordă timp suficient pentru a identifica resursele financiare pentru asigurarea implementării acestei legi.

Celelalte prevederi ale proiectului de lege urmează a fi implementate în limita resurselor financiare bugetare alocate instituțiilor vizate de proiect pentru anul curent.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost a remis la coordonare tuturor organelor interesate, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, pentru a fi consultat public. În mod special a fost solicitată opinia tuturor instituțiilor publice, autorităților administrației publice locale, instanțelor judecătorești, Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor și societății civile.

În total au fost **primite obiecții și recomandări de la 74 subiecți, fiind formulate 130 obiecții și recomandări, fiind acceptate total sau parțial mai mult de jumătate din acestea**. Toate obiecțiile și propunerile primite de la instituțiile menționate mai sus au fost examineate în procesul de definitivare a proiectului și au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

Totodată, trebuie să se precizeze că 49 de subiecți au susținut proiectul fără obiecții și recomandări.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și nu conține factori de coruptibilitate.

Ministrul

Vladimir CEBOTARI

31